

PHÂN LOẠI MÔ HỌC U BUỒNG TRỨNG THEO TỔ CHỨC Y TẾ THỂ GIỚI 2002

*BS CKI. Đỗ Minh Hoàng Trọng
Khoa Giải Phẫu Bệnh – BV Từ Dũ*

*(Dịch từ Tavassoli FA. (2003), WHO Tumours of the Breast and Female Genital Organs,
IARC Press, Lyon, pp. 114-115.)*

Theo Tổ chức y tế thế giới (2002), u buồng trứng được phân nhóm như sau:

1. U mô đệm – biểu mô bề mặt
2. U mô đệm – dây giới bào
3. U tế bào mầm
4. U mô đệm dây giới bào tế bào mầm
5. U của rete ovarii
6. U khác
7. Tổn thương giống u
8. U lymphô và hệ tạo huyết
9. U di căn

I. U MÔ ĐỆM – BIỂU MÔ BỀ MẶT:

U dịch trong
U dịch nhầy
U dạng nội mạc tử cung
U tế bào sáng
U tế bào chuyển tiếp
U tế bào gai
U biểu mô hỗn hợp
U không biệt hóa và u không phân loại

1. U dịch trong:

U dịch trong ác
U dịch trong giáp biên ác
U dịch trong lành

a. U dịch trong ác:

Carcinôm tuyến
Carcinôm tuyến nhú bề mặt
U sợi tuyến ác tính

b. U dịch trong giáp biên ác:

U bọc dạng nhú giáp biên
U nhú bề mặt giáp biên
U sợi tuyến, u sợi tuyến bọc giáp biên

c. U dịch trong lành:

U tuyến bọc lành
U tuyến bọc dạng nhú lành
U sợi tuyến, u sợi tuyến bọc lành

2. U dịch nhầy:

- U dịch nhầy ác
- U dịch nhầy giáp biên ác
- U dịch nhầy lành
- U bọc dịch nhầy có khối bám vách u
- U bọc dịch nhầy có viêm phúc mạc giả nhầy

a. U dịch nhầy ác:

- Carcinôm tuyến
- U sợi tuyến ác tính

b. U dịch nhầy giáp biên ác:

- U dịch nhầy loại ruột, giáp biên
- U dịch nhầy dạng cổ trong cổ tử cung, giáp biên

c. U dịch nhầy lành:

- U tuyến bọc lành
- U sợi tuyến, u sợi tuyến bọc lành

3. U dạng nội mạc tử cung:

- U dạng nội mạc tử cung ác
- U dạng nội mạc tử cung giáp biên ác
- U dạng nội mạc tử cung lành

a. U dạng nội mạc tử cung ác:

- Carcinôm tuyến, loại không đặc hiệu
- U sợi tuyến ác tính
- U hỗn hợp muller ác tính (carcinosarcoma)
- Sarcôm tuyến
- Sarcôm mô đệm dạng nội mạc tử cung (grade thấp)
- Sarcôm buồng trứng không biệt hóa

b. U dạng nội mạc tử cung giáp biên ác:

- U bọc dạng nội mạc tử cung, giáp biên
- U sợi tuyến, u sợi tuyến bọc, dạng nội mạc tử cung, giáp biên

c. U dạng nội mạc tử cung lành:

- U tuyến bọc lành
- U sợi tuyến, u sợi tuyến bọc lành

4. U tế bào sáng:

- U tế bào sáng ác
- U tế bào sáng giáp biên ác
- U tế bào sáng lành

a. U tế bào sáng ác:

- Carcinôm tuyến
- U sợi tuyến ác tính

b. U tế bào sáng giáp biên ác:

- U bọc tế bào sáng, giáp biên
- U sợi tuyến, u sợi tuyến bọc, loại tế bào sáng, giáp biên

c. U tế bào sáng lành:

- U tuyến bọc lành
- U sợi tuyến, u sợi tuyến bọc lành

5. U tế bào tế bào chuyển tiếp:

- U tế bào chuyển tiếp ác

U tế bào chuyển tiếp giáp biên ác

U tế bào chuyển tiếp lành

a. U tế bào chuyển tiếp ác:

Carcinôm tế bào chuyển tiếp (không phải loại Brenner)

U Brenner ác tính

b. U tế bào chuyển tiếp giáp biên ác:

U Brenner giáp biên

c. U tế bào chuyển tiếp lành:

U Brenner lành

6. U tế bào gai:

Carcinôm tế bào gai

Bọc dạng thượng bì lành

7. U biểu mô hỗn hợp:

Ác

Giáp biên ác

Lành

8. U không biệt hóa và u không xếp loại:

Carcinôm không biệt hóa

Carcinôm tuyến, loại không đặc hiệu

II. U MÔ ĐỆM – DÂY GIỚI BÀO:

U tế bào mô đệp – tế bào hạt

U tế bào mô đệp – tế bào Sertoli

U mô đệp – dây giới bào loại hỗn hợp hoặc không xếp loại

U tế bào steroid

1. U tế bào mô đệp – tế bào hạt:

Nhóm u tế bào hạt

Nhóm u sợi – vỏ bào

a. Nhóm u tế bào hạt:

U tế bào hạt người lớn

U tế bào hạt thiếu niên

b. Nhóm u sợi – vỏ bào:

- U vỏ bào, loại không đặc hiệu

a. Loại điển hình

b. Loại hoàng thể hóa

- U sợi bào

- U sợi giàu tế bào

- Sarcôm sợi

- U mô đệp với ít thành phần dây giới

- U mô đệp xơ hóa

- U mô đệp dạng tế bào nhân

- U sợi – vỏ bào không xếp loại

2. U tế bào mô đệp – tế bào sertoli:

Nhóm u tế bào Sertoli – Leydig (u nguyên bào nam)

U tế bào Sertoli

U tế bào Leydig – tế bào mô đệp

- a. *Nhóm u tế bào Sertoli – Leydig:*
Dạng biệt hóa rõ
Dạng biệt hóa vừa
Dạng biệt hóa kém (dạng sarcôm)
Dạng lưới

3. U mô đệm – dây giới bào loại hỗn hợp hoặc không xếp loại:

- U dây giới có ống hình vòng
U nguyên bào nam nữ
U mô đệm – dây giới bào không xếp loại

4. U tế bào steroid:

- U hoàng thể mô đệm
Nhóm u tế bào Leydig
U tế bào steroid, loại không đặc hiệu

- a. *Nhóm u tế bào Leydig:*
U tế bào rốn buồng trứng
U tế bào Leydig, không phải tế bào rốn
U tế bào Leydig, loại không đặc hiệu
b. *U tế bào steroid, loại không đặc hiệu:*
Loại biệt hóa rõ
Loại ác tính

III. U TẾ BÀO MÀM:

- U tế bào mầm nguyên thủy
U quái 2 hoặc 3 thành phần
U quái 1 thành phần

1. U tế bào mầm nguyên thủy:

- U nghịch mầm
U túi noãn hoàng
Carcinôm phôi
U đa phôi
Carcinôm đệm nuôi không do thai
U tế bào mầm hỗn hợp

2. U quái 2 hoặc 3 thành phần:

- a. U quái không trưởng thành
b. U quái trưởng thành
- Dạng đặc
- Dạng bọc
    Bọc bì
- Dạng thai

3. U quái 1 thành phần:

- a. *U quái giáp:*
- Lành

- Ac
- b. U quái carcinoid:*
  - Dạng đảo
  - Dạng bè
  - Dạng nhầy
  - Dạng giáp
  - Dạng hỗn hợp
- c. U quái có u ngoại bì thần kinh:*
  - U ống nội tủy
  - U ngoại bì thần kinh nguyên thủy
  - U biểu mô ống tủy
  - U nguyên bào thần kinh đa dạng
  - U khác
- d. U quái có carcinôm:*
  - Dạng carcinôm tế bào gai
  - Dạng carcinôm tuyến
  - Dạng carcinôm khác
- e. U quái có u hắc bào:*
  - Dạng melanôm ác
  - Dạng nêvi hắc bào
- f. U quái có sarcôm*
- g. U quái có u tuyến bã:*
  - U tuyến lành tuyến bã
  - Carcinôm tuyến bã
- h. U quái có u tuyến yên*
- i. U quái có u thần kinh đệm võng mạc*
- j. U quái khác*

IV. U MÔ ĐỆM – DÂY GIỚI BÀO TẾ BÀO MÀM:

U nguyên bào đục

U hỗn hợp mô đệm – dây giới bào tế bào mầm

V. U CỦA RETE OVARIUM:

Carcinôm tuyến

U tuyến lành

U tuyến bọc lành

U sợi tuyến bọc lành

VI. U KHÁC:

Carcinôm tế bào nhỏ, loại tăng canxi huyết

Carcinôm tế bào nhỏ, loại phổi

Carcinôm thần kinh nội tiết tế bào to

Carcinôm dạng gan

U trung mạc buồng trứng nguyên phát

U Wilms

Carcinôm đệm nuôi do thai
Thai trứng
Carcinôm bọc dạng tuyến
Carcinôm tế bào đáy
U ống wolff buồng trứng
U cận hạch
U niêm nhầy
U phần mềm không đặc hiệu của buồng trứng
U khác

VII. TỔN THƯƠNG GIỐNG U:

Nang hoàng thể thai kỳ
Bệnh tăng sản vỏ bào mô đệm
Tăng sản mô đệm
Bệnh sợi
Phù buồng trứng dạng khối
Tổn thương khác

VIII. U LYMPHÔ VÀ HỆ TẠO HUYẾT

Lymphôm ác
Leukemia
U tương bào

IX. U DI CĂN:

© Elsevier Inc 2004 Rosai and Ackerman's Surgical Pathology 9e

Hình 1. U quái không trưởng thành buồng trứng.

© Elsevier Inc 2004 Rosai and Ackerman's Surgical Pathology 9e
Hình 2. Carcinôm phôi buồng trứng.

BỆNH VIỆN